

Vergadering Erfgoedcommissie

Verslag vergadering Erfgoedcommissie op maandag 6 september 2021 van 14.30 tot 17:45 uur.

Aanwezig

- dhr. H. Vingerling : commissielid (voorzitter)
- dhr. W. Loth : commissielid
- dhr. D. Schaap : commissielid
- dhr. T. Elenbaas : commissielid afwezig i.v.m. vakantie
- mw. R. van Hilten : beleidsmedewerker Erfgoed gemeente Katwijk
- mw. H. van Eerten : secretaris

Agenda

- x. Opening en mededelingen
- x. Vaststelling verslag vergadering 9 augustus 2021
De notulen van 9 augustus 2021 wordt vastgesteld.
- x. Ingekomen stukken
- x. Werkbezoeken
 - Toren Laurentiuskerk te Rijnsburg

x.

Adres: Boulevard 130
Status: dubbelbestemming cultuurhistorie
Omgevingsvergunning: 17041
Betreft: omgevingsvergunning ingediend
Ingediende stukken: 20202409_Voorlopig Ontwerp_tbv erfgoedcommissie_WH Familie ..._210122

Toelichting aanvraag:

De Boulevard 130 is eerder besproken in vooroverleg met de Erfgoedcommissie. In de huidige vergunningsaanvraag is er echter een aantal zaken aangepast t.o.v. de eerder ingediende stukken.

In het advies van de Erfgoedcommissie d.d. 1-2-2021 staat:

“De Erfgoedcommissie is akkoord met de huidige ingediende plannen d.d. 26-01-2021, omdat deze plannen geen verstoring zijn van de Wederopbouwarchitectuur van het pand en past in het beeld van de Wederopbouwarchitectuur van de Boulevard.”

In de huidige plannen “20202409_Voorlopig Ontwerp_tbv erfgoedcommissie_WH Familie ..._210122” wordt echter gesproken van de sloop van het gehele pand, ten behoeve van de aanleg van de kelder en vanuit oogpunt van isolatie. Verder is de vormgeving van de voorgevel gewijzigd, daarmee wijkt de ingediende aanvraag tot omgevingsvergunning te veel af van de stukken zoals aangeleverd in het vooroverleg (d.d. 1-2-2021).

De Erfgoedcommissie kan niet instemmen met het slopen van het pand, omdat de gewenste wijzigingen ook zonder sloop kunnen worden gerealiseerd en met de sloop een grote afbreuk wordt gedaan aan de Wederopbouwarchitectuur, omdat er verlies van oorspronkelijk materiaal, vormgeving en constructiewijze zal zijn.

Advies Erfgoedcommissie:

De Erfgoedcommissie is niet akkoord met de ingediende plannen, omdat de plannen te veel afwijken van de eerder ingediende plannen tijdens vooroverleg d.d. 1-2-2021. De Erfgoedcommissie vindt de sloop van het pand een te grote aantasting van de oorspronkelijkheid en gaafheid van de Wederopbouwarchitectuur van de Boulevard.

Conclusie: **niet akkoord**

x.

Adres: Kerkstraat 32A te Rijnsburg

Status: rijksmonument

Omgevingsvergunning: 16986

Betreft: Gevelrestauratie Laurentiustoren Rijnsburg

Ingediende stukken: 16986 Inventarisatie & Plan van Aanpak d.d. 6-7-2021, Keuze samenstelling voegmortel d.d. 4-9-2021

Toelichting aanvraag:

Een afvaardiging van de Erfgoedcommissie is langs geweest bij de toren op 24 augustus en er is een verslag opgesteld van dit bezoek. Dit verslag is hieronder opgenomen.

De Erfgoedcommissie vraagt zich af of de voorgestelde goot noodzakelijk is omdat de mos-groei door toedoen van aflopend water van de trans zich niet manifesteert direct onder de trans, maar op een lager niveau. Onderhoud zal noodzakelijk blijven en periodiek bestrijden van het mos dus ook. Het aanbrengen van een goot is een te grote esthetische inbreuk van het beeld. Een alternatief door middel van een afhangende loden strook wordt voorgesteld om de gevolgen van aflopend water te verminderen.

De samenstelling van voegmortel 2, zoals voorgesteld in “Keuze samenstelling voegmortel d.d. 4-9-2021” lijkt qua kleur en samenstelling de beste keuze. Alleen de genoemde hoeveelheid cement wordt als te veel ervaren, hier is een betere verhouding gewenst.

Advies Erfgoedcommissie:

De Erfgoedcommissie adviseert om geen goot toe te passen om zo weinig mogelijk afbreuk te doen aan het esthetische beeld van de toren. Wat de voegsamenstelling van de nieuwe voegspecie betreft is de Erfgoedcommissie akkoord met proefstuk 2, mits er minder cement wordt toegevoegd.

Conclusie: **akkoord, mits**

Werkbezoek Erfgoedcommissie: restauratie Laurentiustoren Kerkstraat 32 Rijnsburg

24 augustus 2021

Adres: Kerkstraat 32 Rijnsburg

Omgevingsvergunning:

Status: rijksmonument

Betreft: restauratie gevels toren

Onderliggende stukken: verslagen en rapportages d.d. 3 februari 2020 (vB); 30 juli 2021 (CG); 10 augustus 2021 (CG) en tekeningen

Toelichting bezoek:

De toren van de Laurentiuskerk staat in de steigers. Er zijn problemen met het gevelwerk: er zit veel alg en mos aan de noordgevel, er zijn geen hemelwaterafvoeren en er is poreus en afschilferend tufsteen (vrijwel de gehele toren is opgetrokken in tufsteen). De toren is een restant van de abdijkerk van Rijnsburg. De noordelijke toren en het schip van de kerk zijn niet meer aanwezig, alleen deze toren en het 20ste eeuwse kerkgebouw van architect Jesse. De toren is van de gemeente Katwijk.

De heer x heeft onderzoek gedaan voor een verantwoorde aanpak van de gevels. De heer xx is nog bezig contact te leggen met de RCE om ook hun specialisten te vragen deze restauratie te begeleiden. Er zijn stukken voegwerk uitgehakt om naar de staat van het voegwerk te kunnen kijken. Er worden voegwerkmonsters opgezet van drie recepturen, bestaande uit een hydraulische kalk met een beetje (witte) cement en verschillende zandsoorten. Dit om de kleur, dichtheid en zuigend vermogen te beoordelen die compatibel is met de tufsteen (en metselwerk).

De vraag doet zich voor of de toren ooit gehydrofobeerd is. Er is niets wat daar nu op wijst. Er is (nog) geen verklaring voor het afschilferen van de tufsteen onder de oppervlakte. Er moet iets aan het regenwater gedaan worden dat langs de gevel loopt, want vooral de noordgevel blijft heel nat.

De bekroning is van baksteen. Daar moet ongeveer 1/3 van het voegwerk vervangen worden.

Afspraak: meneer x geeft voor de Erfgoedcommissievergadering van 6 september aan welk proefstuk zijn voorkeur heeft en geeft de samenstelling daarvan door aan de commissie.

Met vergunningverlening zal worden geprobeerd om in de week van 6 september een vergunning af te geven.

Beoordeling van de gevels vanaf de steiger:

Tufsteen:

De eerste behandeling met een algendoder heeft plaatsgevonden, een tweede behandeling volgt nog. Er zijn al resultaten van de eerste behandeling zichtbaar.

- er zal meer aandacht besteed moeten worden aan het uithalen van de voegen, de diepte laat op verschillende plaatsen nog te wensen over;
- het aantal in te boeten tufsteen stukken zal uiterst beperkt zijn. Na het uithalen van de voegen zullen de loskomende schilfers (tussen 10 á 15 mm) acceptabel zijn;
- ter plaatse van het geveldeel waar over een groot oppervlak de tufsteen is aangetast (afgeschilferd over ca 10 a 15 mm) zal, daar waar nodig, de wat meer uitspringend stukken behakt worden om een zo egaal mogelijk gevelvlak te krijgen. Het voegwerk zal daar op aangepast worden door deze eventueel af te schuinen (foto 1);
- de huidige reparaties in de tufsteen met een cementmortel zullen, zolang deze blijven vastzitten na de voorbereidende werkzaamheden, worden gehandhaafd.

Metselwerk:

De gemetselde spits boven de trans is met een harde specie gevoegd maar zit over het merendeel nog goed vast. Het voorgesteld vervangen van het voegwerk in 3,5 (van de 8) geveltraveeën kan mee ingestemd worden.

Bouwsporen:

(Zie foto 2 en 3)

- de bouwsporen blijven gehandhaafd zoals in de huidige situatie. Gaten in de bouwsporen zullen dichtgezet worden tegen inwateren met de voegspecie;
- het staal als bouwspoor (anker?) handhaven, de hoeveelheid corrosie is te verwaarlozen (foto 4);
- geadviseerd wordt de bouwsporen door een professional in kaart te laten brengen door een uit te voeren bouwhistorisch onderzoek.

Loodwerken:

(Zie foto 5 en 6)

- de hemelwaterafvoeren van de gemetselde opbouw boven de trans zijn uitgezakt waardoor de ophangstroppen zijn gescheurd. Herstellen wordt geadviseerd om te voorkomen dat de hwa uit het steekstuk zakt en deze valt;
- het afhangende lood van de trans dient aangedreven worden.

Waterafvoer (goot):

De wens om het van de trans aflopende hemelwater op te vangen lijkt legitiem, echter het toepassen van een goot rondom gaat voor de Erfgoedcommissie te ver. De meest kwetsbare gevel is de noordgevel door de minst goede droging.

De oplossing om een afvoer te creëren *in* de toren is geen optie/mogelijkheid door de roeven dakconstructie. Het voorstel is om een strook lood (25 lbs), met fels, onder het afhangend lood van de trans te schuiven en deze vast te solderen zodat er een groter “waterhol” gecreëerd wordt, waardoor vallend regen/druipwater verder van de gevel valt en meer door de wind meegenomen zal worden. In de huidige situatie zal het water, door gebrek aan een waterhol, langs de gevel kunnen lopen.

Foto 1 (afgeschilferd tufsteen)

Foto 2 (bouwsporen)

Foto 3 (balklaag?)

Foto 4 (ijzeren anker?)

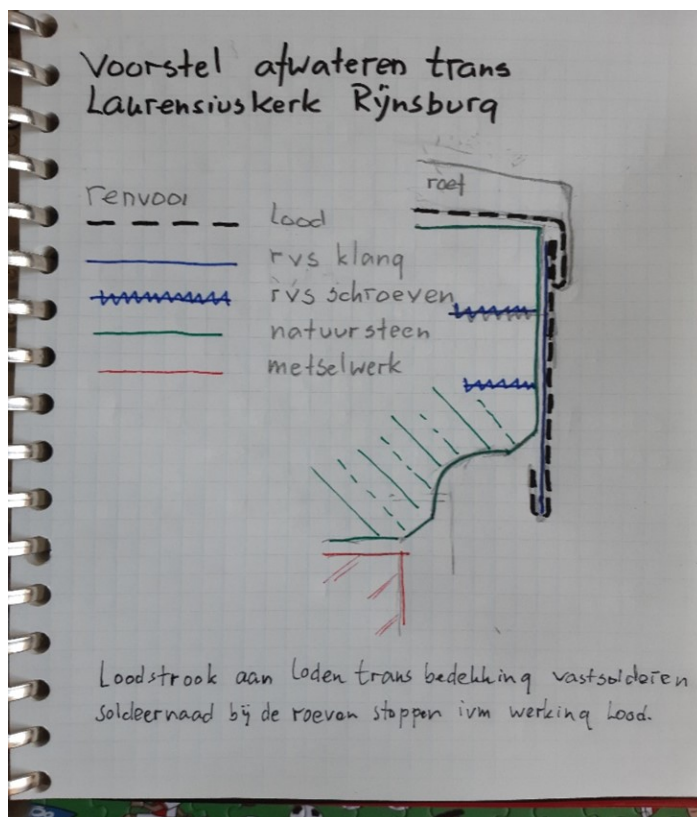
Foto 5 (gescheurde ophangstrop)

Foto 6 (aan te drijven loden rand)

Foto 7 (overzicht trans beëindiging)

Voorstel schets trans beëindiging met vergrootte waterhol

x. Rondvraag

x. Actielijst

De voorzitter sluit de vergadering om 17.45 uur. De volgende vergadering is op maandag 4 oktober 2021 .